

Tarmurile

Locul unde marea se intalneste cu pamantul se numeste litoral, sau tarm. Modelate de actiunea valurilor si a curentilor, ele sunt alcatuite din nisipuri sau roci in forme spectaculoase.

Tarmurile nisipoase sunt tivite de plaje formate din sedimente (depuneri) nisipoase. Curentii aduna uneori nisipul in sageti litorale, sau cordoane litorale paralele cu tarmul, care pot inchide un golf, izolandu-l. Suprafata formata astfel se numeste laguna (ca cea din Venetia, Italia).

Tarmurile stancoase sunt formate din roci care din cauza eroziunii marii iau forme foarte ciudate. Astfel arata tarmurile Greciei, ale Norvegiei, ale Turciei si ale Africii de Nord precum si distanta cuprinsa intre estul Californiei Inferioare si Mexic s.a.

Unde marea patrunde adanc in uscat se creeaza fiordurile. Vai sapate in trecut de ghetari, invadate astazi de ape, fiordurile se afla in zonele reci ale Terrei, in principal in Norvegia. Asemnatoare fiordurilor sunt vaile ce se intind de-a lungul tarmurilor SUA; ele au fost formate de catre raurile ce vin din munti sau prin prabusirea unor masive muntoase din care au mai ramas doar niste promontorii. Aceste vai se numesc rias si sunt mai frecvente in SUA (Chesapeake, 250 km lungime de-a lungul tarmurilor) dar se intalnesc si in Bretania, Galia si nord-estul Spaniei.

in alte locuri actiunea apelor marii asupra tarmurilor formeaza falezele, niste pereti stancosi si abrupti. Cele mai spectaculoase se afla in Grecia (Santorin), in Dakar sau Capul Verde.

In unele locuri peretii falezelor sapati in calcare sunt de-a dreptul verticali, avand inaltime de peste 100 m (Franta, Entretat, 120m inaltime); in altele, acesti pereti formati din roci moi se surpa, rezultand tarmurile stancoase, ca cele ale Insulei Night din Anglia.